

Oj dobrze już

„Pomiędzy ideę
I rzeczywistość
Pomiędzy zamiar
I Dokonanie
Pada Cień.”

Niemniej właśnie ogłosili, że w paruset tysiącach samochodów trzeba wymienić rurkę paliwową, ale my dalej będziemy przekonani, że ich samochody są najlepsze, choć już od dawna nie jest to prawdą.

„Kto teraz śmieje się gdziekolwiek nocą,
bez przyczyny śmieje się nocą,
śmieje się ze mnie.

Ten kompleks polski towarzyszył nam przez wszystkie lata. Kiedy czytam teksty, kiedy patrzę na nasze obrazy z przeszłości, myślę, że ma to głębokie uzasadnienie. Kiedy młodzi ludzie, którzy nie przeżyli czasów komunizmu, mówią, że te obrazy są smutne, odpowiadam „bo do cholery, tamte czasy były smutne!”.

“Zważyłem wszystko - szereg lat,
Czy przede mną, czy za mną, mniej
Się, niż myślałem, zdaje wart,
Gdy widzę życie to i śmierć”

Ale czasy się zmieniły. Czy jesteśmy weselsi? Raczej nie. Dalej babrzemy się w swoich bebecach i to nam najlepiej wychodzi. Uwielbiamy włożyć palec w ranę, tak głęboko jak to jest tylko możliwe, po to tylko, żeby wszyscy zobaczyli, jak wielką ranę mamy. To nieważne, że tę ranę sami sobie rozdrapaliśmy; to nieważne, że ta rana tak naprawdę nie jest śmiertelna, ważne jest to, żeby wszyscy widzieli, że jest. Nasza, wielka, potężna rana.

„Czyj jestem?
Ja jestem tych owoców,
co lgną ku śmierci z zim surowych
jestem miłości nie po drodze,
za miąższ robakom przydzielony.”

Kraków, 2007 rok. 20 lat później.

“Przeptywają obłoki, a to życie przeptywa zapewne,
przyzwyczajaj się, przyzwyczajaj - śmierć tkwi
w tobie dymiącym pociskiem,
gdzieś wśród czarnych gałęzi”

Ci sami faceci siedzą przy stoliku. Ich obrazy znajdują się we wszystkich liczących się muzeach w ich kraju; mają zagwarantowane miejsce w historii sztuki swojego kraju. Siedzą i są dalej nieszczęśliwi. Ze smutkiem myślą o tym, że przecież mogliby zrobić

większą karierę, ze smutkiem myślą o tym, że mogliby być gdzieindziej. Ze smutkiem myślą o tym, że istnieją i nie potrafią odnaleźć radości w tym, co mają.

„Mnie jak rzece
Surowa epoka zmieniła bieg.
Wszystkie początki znam i zakończenia,
Życie po końcu życia i coś jeszcze,
Czego wspominać teraz nie należy.
Zrobiłam chyba wszystko, co możliwe.
Niestety, nie we własnym legnę grobie.

Czy to ta historia w ich głowach? Czy to te bebechy, które mają w sobie? Może bebechy przemieszczają się im do głowy i zamieszkują w niej, a rozum opada do żołądka – stąd ten rehot wewnętrzny, który się zdarza.

„Lecz jeśli bym spojrzała skądś z zewnątrz
Na me dzisiejsze, terażniejsze życie,
To chyba wreszcie poznałabym zawiść...”

Wtedy jest rzeczywiście wesoły i radosny, bo ktoś się potknął, bo ktoś się przewrócił, bo komuś się nie udało, bo ktoś się przejęczył, bo komuś można dokuczyć.

“Pytasz mnie, co znalazłem, a idę z daleka, wciąż dalej:
Nic oprócz domu Cromwella i jego krwiożerczej zgrai.
Przeminął czas sąsiedzkich, wesołych pogaduszek,
Lecz nie ma się co skarżyć, bo pieniądz wciąż się puszy.
Ten, kto się pnie do góry, wspina się po sąsiadach.
A my, te wszystkie Muzy, to bez znaczenia sprawa.”

To nieprawda, że jesteśmy najsmutniejszym narodem świata. Nawet w tym nie potrafimy być najlepsi. Portugalczycy twierdzą, że to oni są najsmutniejszym narodem świata. Żydzi zamieszkujący w Izraelu też twierdzą, że są najsmutniejszym narodem świata. Myślę, że gdybyśmy pogrzebali, w Azji też odnaleźlibyśmy parę smutnych narodów. I tak oto w tej naszej głębokości i w tej naszej delikatności polskich dusz odnajdujemy bratnie dusze. Bratnie dusze w cierpieniu, bratnie dusze w pokrzywdzeniu. Wielka Wspaniała Międzynarodówka Smutku.

“Nie zostanie wśród nocy ani jedna gwiazda.
Nie zostanie noc.
Umrę, a wraz ze mną cały ciężar
nie dającego się znieść wszechświata.”

Jak to cudownie należeć do tak wielkiej, mądrej rodziny narodów zasmuconych.

“I tak się właśnie kończy świat
I tak się właśnie kończy świat
I tak się właśnie kończy świat
Nie hukiem ale skomleniem”.

MCMLXXXVI - MCMXC

RICHARD KING MELLON FOUNDATION
READER'S DIGEST ASSOCIATION, INC.
NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
THE PROSPECT HILL FOUNDATION, INC.
ROWLAND FOUNDATION, INC.
E-F HUTTON & COMPANY INC.
HEATHCOTE ART FOUNDATION, INCORPORATED
THE CHRISTIAN HUMANN FOUNDATION
SHISEIDO COMPANY LIMITED
AT&T
CORNING GLASS WORKS
THE DYSON FOUNDATION
UNITED TECHNOLOGIES
THE NEW YORK TIMES COMPANY FOUNDATION, INC.
CHEMICAL BANK
MERRILL LYNCH & CO., INC.
THE L-W-FROHLICH CHARITABLE TRUST
FORD MOTOR COMPANY
MEREDITH CORPORATION
ALTMAN FOUNDATION
KNOLL INTERNATIONAL HOLDINGS INC.
THE BROWN FOUNDATION, INC.
CHRYSLER CORPORATION FUND
IWATA GLASS COMPANY LTD.
COUNCIL OF FASHION DESIGNERS OF AMERICA
NEW YORK STOCK EXCHANGE FOUNDATION, INC.
MONTE DEI PASCHI DI SIENA
BANCO HISPANO AMERICANO
LOUIS VUITTON

Fot. Paweł Kowalewski

